

**Тернопільський національний педагогічний університет
імені Володимира Гнатюка**

Кафедра педагогіки і методики початкової та дошкільної освіти

«ЗАТВЕРДЖУЮ»
Завідувач кафедри
 Марія ШПАК
27 серпня 2025 року

**РОБОЧА ПРОГРАМА ПЕДАГОГІЧНОЇ
(ПЕРЕДДИПЛОМНОЇ) ПРАКТИКИ**

Рівень вищої освіти	другий (магістерський)
Галузь знань	<u>01 Освіта / Педагогіка</u> (шифр і назва галузі знань)
спеціальності	<u>012 Дошкільна освіта</u> (код і найменування спеціальності)
Освітня програма	<u>Дошкільна освіта</u> (найменування освітньої програми)
Мова навчання	<u>українська</u>

2025 – 2026 навчальний рік

Робоча програма: «Педагогічна (переддипломна) практика» для здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти освітньої програми «Дошкільна освіта» спеціальності 012 «Дошкільна освіта» галузі знань 01 *Освіта/Педагогіка*.

Розробники:

Янкович О. І., доктор педагогічних наук, професор, професор кафедри педагогіки і методики початкової та дошкільної освіти Тернопільського національного педагогічного університету імені В. Гнатюка

Гладюк Т. В., кандидат педагогічних наук, доцент, доцент кафедри педагогіки і методики початкової та дошкільної освіти Тернопільського національного педагогічного університету імені В. Гнатюка

Робочу програму затверджено на засіданні кафедри педагогіки і методики початкової та дошкільної освіти факультету педагогіки і психології.

Протокол від “1” від 27 серпня 2025 року

Завідувач кафедри педагогіки і методики початкової та дошкільної освіти

 М. М. Шпак
(підпис)

1. Опис навчальної дисципліни

1	Освітня програма	Дошкільна освіта
2	Спеціальність	012 Дошкільна освіта
3	Галузь знань	01 Освіта/Педагогіка
4	Ступінь вищої освіти	Другий (магістерський)
5	Статус дисципліни	Обов'язкова
6	Мова навчання	Українська
7	Курс	2
8	Семестр	3
9	Кількість змістових модулів	3
10	Форма підсумкового контролю	Залік
11	Обсяг дисципліни в кредитах ECTS	12 кредитів (8 тижнів)
12	Загальна кількість годин	360 год.

2. Мета навчальної дисципліни

Педагогічна (переддипломна) практика належить до циклу практичної підготовки (нормативний компонент) та є невід'ємною складовою сукупності знань та вмінь, що формують професійний профіль майбутнього фахівця дошкільної освіти.

Метою педагогічної (переддипломної) практики є поглиблення та інтеграція набутих компетентностей здобувачів ступеня «магістр» для самостійного розв'язання складних дослідницьких, управлінських та методичних завдань у сфері дошкільної освіти, а також здійснення наукової та інноваційної діяльності (збір, аналіз та апробація емпіричного матеріалу) для підготовки кваліфікаційної роботи.

Педагогічна (переддипломна) практика забезпечує формування у здобувачів вищої освіти таких компетентностей:

КЗ-1. Здатність діяти соціально відповідально та свідомо.

КЗ-2. Здатність генерувати нові ідеї (креативність).

КЗ-3. Здатність проведення досліджень на відповідному рівні.

КЗ-4. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

КЗ-5. Здатність працювати в команді.

КЗ-6. Цінування та повага різноманітності та мультикультурності.

КС-1. Здатність організовувати освітній процес у закладах дошкільної освіти з використанням сучасних засобів, методів, прийомів, технологій.

КС-5. Здатність створювати та впроваджувати в практику наукові розробки, спрямовані на підвищення якості освітньої діяльності та освітнього середовища в системі дошкільної, зокрема, інклюзивної освіти.

КС-7. Здатність до організації співпраці закладу дошкільної освіти з різними соціальними інституціями, категоріями фахівців до партнерства з батьками.

КС-9. Здатність до самоосвіти, самовдосконалення, самореалізації в професійній діяльності та до конкурентної спроможності на ринку праці

КС-10. Здатність до усної та письмової комунікації державною та іноземними мовами, презентації власних наукових досліджень відповідно до мовних вимог оформлення результатів наукової роботи.

КС-11. Здатність упроваджувати інтегрований підхід до формування компетентностей дошкільників у різних видах діяльності за освітніми напрямами відповідно до державного стандарту.

КС-12. Здатність здійснювати партнерську взаємодію із освітніми закладами щодо впровадження інноваційних підходів до організації сучасного розвивального середовища в закладах дошкільної освіти.

3. Результати проходження (педагогічної) практики

Проходження педагогічної (передипломної) практики забезпечує досягнення здобувачами таких результатів навчання:

ПРН 1 Критично осмислювати концептуальні засади, цілі, завдання, принципи функціонування дошкільної освіти в Україні

ПРН 2 Впроваджувати інформаційні та комунікаційні технології і генерувати нові ідеї в організації освітнього процесу закладів дошкільної освіти різного типу.

ПРН 3 Встановлювати взаємодію з різними соціальними інституціями, категоріями фахівців та батьками з метою забезпечення якості дошкільної освіти, реалізації дослідницьких та інноваційних проєктів.

ПРН 4 Аналізувати й порівнювати результати педагогічного впливу на індивідуальний розвиток дитини дошкільного віку в різних видах діяльності.

ПРН 6 Здійснювати психолого-педагогічне керівництво індивідуальним розвитком особистості дитини.

ПРН 7 Знати і використовувати в практичній діяльності законодавчу базу дошкільної освіти.

ПРН 8 Володіти уміннями й навичками аналізу, прогнозування, планування, організації освітнього процесу в закладі дошкільної освіти з урахуванням принципів дитиноцентризму, здоров'язбереження, інклюзії, розвивального навчання, особистісно-орієнтованого підходу, суб'єкт-суб'єктної взаємодії.

ПРН 10 Виявляти та відтворювати в практичній діяльності вихователя закладу дошкільної освіти передовий педагогічний досвід та результати досліджень.

ПРН 13 Володіти вміннями письмової та усної комунікації державної та іноземними мовами в ситуаціях професійного, наукового спілкування та презентації результатів досліджень.

ПРН 14 Встановлювати ефективну партнерську взаємодію із освітніми закладами, батьками, колегами, фахівцями з метою забезпечення якості дошкільної освіти, реалізації дослідницьких та інноваційних проєктів.

4. Програма педагогічної (переддипломної) практики

4.1. Зміст та етапи педагогічної (переддипломної) практики

Зміст педагогічної (переддипломної) практики в закладі дошкільної освіти передбачає виконання практикантом таких видів діяльності:

1. Проведення науково-дослідної роботи.
2. Проведення різних форм роботи (занять, виховних справ, ігрових дій тощо) відповідно до мети і завдань дослідно-експериментальної роботи.
3. Інноваційна діяльність: розробка інноваційних проєктів, навчально-методичних комплексів, обґрунтування нових форм, методів навчання дошкільників, моделювання інноваційних процесів тощо.
4. Апробація результатів дослідження.
5. Підсумок проходження педагогічної практики у ЗДО — захист звіту.

Примітка. Якщо метою магістерської роботи не передбачений експеримент, перелік завдань переддипломної практики розробляють керівник практики, керівник магістерської роботи, директор ЗДО спільно зі студентом, який фіксує в індивідуальному плані узгоджений перелік видів діяльності.

Практика складається з трьох етапів: ознайомлювального, основного та підсумкового.

I. Ознайомлювальний етап.

Змістовий модуль 1. Організаційні аспекти освітньої та науково-дослідної діяльності в закладі дошкільної освіти.

1.1. Особливості організації освітнього процесу в ЗДО у контексті програми науково-дослідної роботи.

Знайомство з керівником ЗДО та базою практики.

Складання та узгодження з директором ЗДО індивідуального плану проходження практики. Проходження інструктажу з техніки безпеки.

Особливості функціонування ЗДО. Аналіз концептуальних засад, цілей, завдань, принципів функціонування дошкільної освіти в Україні. Вивчення нормативно-правової бази функціонування ЗДО. Опрацювання «Методичних рекомендацій з організації освітнього процесу в ЗДО».

1.2. Організація науково-дослідної діяльності в ЗДО. Ознайомлення з авторською програмою експерименту.

II. Основний етап.

Змістовий модуль 2. Інноваційна та дослідно-експериментальна робота

2.1. Організація експериментальної роботи. Проведення формувального етапу експерименту.

Ознайомлення з діагностичним інструментарієм дослідження.

2.2. Проведення різних форм роботи (занять, виховних справ, ігрових дійств тощо) відповідно до мети і завдань дослідно-експериментальної роботи.

2.3. Співпраця з батьками, освітніми закладами, соціальними інституціями, категоріями фахівців відповідно до мети і завдань дослідження.

2.4. Інноваційна діяльність в ЗДО.

Налагодження співпраці із закладами дошкільної освіти щодо впровадження інноваційних розробок.

Змістовий модуль 3. Апробація результатів дослідження.

3.1. Ознайомлення з результатами науково-дослідної роботи у ЗДО.

3.2. Апробація результатів наукового пошуку на науково-практичних конференціях різного рангу.

III. Підсумковий етап

Оформлення звітної документації. Звіт про проходження педагогічної (переддипломної) практики. Захист практики.

4.2. Структура педагогічної (переддипломної) практики

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин		
	Всього	Практична робота в ЗДО	Самостійна робота
Змістовий модуль 1. Організаційні аспекти освітньої та науково-дослідної діяльності в закладі дошкільної освіти			
1.1. Особливості організації освітнього процесу в ЗДО у контексті програми науково-дослідної роботи.	20	12	5
1.2. Організація науково-дослідної діяльності в ЗДО. Ознайомлення з авторською програмою експерименту.	20	18	5
	40	30	10
Змістовий модуль 2. Інноваційна та дослідно- експериментальна робота.			
2.1. Організація експериментальної роботи. Проведення формувального етапу	54	42	12

експерименту.			
2.2. Проведення різних форм роботи (занять, виховних справ, ігрових дійств тощо) відповідно до мети і завдань дослідно-експериментальної роботи.	66	48	18
2.3. Співпраця з батьками, освітніми закладами, соціальними інституціями, категоріями фахівців відповідно до мети і завдань дослідження	54	42	12
2.4. Інноваційна діяльність в ЗДО. Налагодження співпраці із закладами дошкільної освіти щодо впровадження інноваційних розробок.	66	48	18
	240	180	60
Змістовий модуль 3. Апробація (презентація) результатів наукового дослідження			
3.1. Ознайомлення з результатами науково-дослідної роботи у ЗДО.	22	18	4
3.2. Апробація результатів наукового пошуку на науково-практичних конференціях різного рангу.	18	12	6
	40	30	10
Оформлення звітної документації, захист практики.			
Оформлення матеріалів практики. Звіт про проходження практики. Захист практики.	40		40
	40		40
Усього годин	360	240	120

4.3. Перелік звітної документації педагогічної (переддипломної) практики в ЗДО

1. Індивідуальний план роботи студента
2. Щоденник педагогічної практики
3. Конспекти різних форм роботи (занять, виховних справ, ігрових дійств тощо) (5) відповідно до програми експериментального дослідження.
4. Опис і аналіз інноваційної форми (методу), проекту, інших розробок у ЗДО (2) з фотододатком.
5. Опис форми роботи з батьками дошкільників (2) відповідно до мети й завдань експерименту з фотододатком.
6. Тези або текст виступу на науково-практичній конференції.
7. Характеристика на студента-практиканта з оцінкою.

8. Звіт студента-практиканта.

Звітна документація оформляється на папері формату А-4 з дотриманням вимог до ведення ділової документації та здається в папці. Звіт студента-практиканта підписують керівник практики та керівник магістерської роботи.

5. Засоби оцінювання та методи демонстрування результатів навчання

У процесі практики використовуються такі засоби оцінювання та методи демонстрування результатів навчання:

- перевірка документації практики;
- аналіз характеристики на студента-практиканта;
- презентації результатів дослідження (наявність сертифікатів, програм науково-практичних конференцій);
- виступ на підсумковій конференції.

6. Форми контролю

Форма контролю організаційно-методичної практики: залік

7. Критерії та порядок оцінювання результатів навчання

Види оцінювання	% від остаточної оцінки
Змістовий модуль 1.	15
Змістовий модуль 2.	45
Змістовий модуль 3	
Захист практики та звіт студента	40

Критерії оцінювання роботи студентів під час педагогічної (переддипломної) практики

Оцінку «відмінно» А (90-100) студент отримує в тому випадку, коли науково-дослідна, інноваційна та освітня робота проведена на високому рівні. Виконано повний обсяг завдань програми педагогічної практики та індивідуального плану. Успішна презентація науково-дослідної та інноваційної роботи у ЗДО та звітної документації з використанням фото та інших матеріалів. Апробація результатів дослідження на науково-практичних конференціях підкріплена тезами або текстом виступу. Творче ставлення до підготовки і проведення занять, інших форм роботи в ЗДО, роботи з батьками. Грамотно, згідно зі встановленими вимогами, складені конспекти занять та інших форм роботи у закладі. Щоденник практиканта комплексно відображає його діяльність під час практики; звіт містить самооцінку та самоаналіз діяльності. Характеристика свідчить про наявність наукового потенціалу,

дисциплінованість та організованість студента, активність, старанність тощо. Уся звітна документація вчасно здана на перевірку, охайно і грамотно оформлена.

Оцінку «добре» В, С (75-89) студент-практикант отримує за умови, коли виконав повний обсяг завдань програми педагогічної практики. Науково-дослідна, інноваційна та освітня робота проведена на достатньому рівні. Є апробація результатів дослідження. Конспекти належно оформлені. Послідовно та змістовно заповнений щоденник, звіт відображає виконану роботу й містить самооцінку, позитивна характеристика з бази практики (оцінка науково-дослідної та інноваційної діяльності «добре»), вчасно подана на перевірку документація, однак у її оформленні трапляються незначні недоліки. У наявності є всі матеріали звітної документації; презентація звіту та творчих матеріалів, які оформлені на достатньому рівні.

Оцінкою «задовільно» Е, D (60-74) оцінюється практика студента, науково-дослідна, інноваційна та освітня робота якого оцінені переважною більшістю оцінок «задовільно». Виконано обсяг завдань педагогічної практики та індивідуального плану. Оцінка науково-дослідної та інноваційної діяльності у ЗДО – «задовільно»). Наявні суттєві помилки у оформленні документації практики. Нечітка презентація звіту та звітної документації, яка може бути доопрацьована.

Якщо за відведений для проходження педагогічної (переддипломної) практики час не виконано обсяг завдань програми практики та індивідуального плану, виявлено відсутність інтересу студента-практиканта до включення в науково-дослідну, інноваційну та освітню роботу ЗДО, звітну документацію не представлено на кафедру, проходження практики **оцінюється «незадовільно» (1-59)**. Не складена практика є академічною заборгованістю. Рішенням ради факультету студент не допускається до захисту магістерської роботи.

Шкала оцінювання: національна та ЄКТС

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка за національною шкалою
	для екзамену
90-100	Відмінно (A)
85-89	Дуже добре (B)
75-84	Добре (C)
65-75	Задовільно (D)
60-64	Задовільно (E)
34-59	не зараховано з можливістю повторного складання (F)
0-33	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни (Fx)

8. Інструменти, обладнання та програмне забезпечення, використання яких передбачає педагогічна (переддипломна) практика

1. Нормативно-правова база дошкільної освіти.
2. Навчально-методичні посібники.
3. Методичні рекомендації з організації педагогічних практик.
4. Мультимедійний проєктор – демонстрація презентацій до виступів студентів.
5. Комп'ютер.

9. Рекомендована література

Базова

1. Виховання без стереотипів: посібник-помічник для фахівців і фахівчинь, які працюють із дітьми та батьками. URL: https://www.unicef.org/ukraine/media/43746/file/vyhovannya_bez_stereotypiv_dlya_fa_hivcziv-1-1.pdf.pdf
2. Методичні рекомендації до проведення педагогічних практик у закладах дошкільної освіти: (для підготовки фахівців другого (магістерського) рівня вищої освіти галузі знань 01 «Освіта /Педагогіка» спеціальності 012 «Дошкільна освіта») метод. посіб. /укл. Янкович О. І., Гладюк Т. В. Тернопіль: Редакційно-видавничий відділ Тернопільського національного педагогічного університету імені Володимира Гнатюка, 2024. 58 с. http://catalog.library.tnpu.edu.ua:8080/e-lib/DocDescription?doc_id=255092
3. Методичні рекомендації до написання кваліфікаційних (магістерських) робіт зі спеціальності 012 Дошкільна освіта; уклад.: І. І. Жаркова, О. І. Янкович. Тернопіль : Вектор, 2024. 32 с.
4. Положення про організацію та проведення практик здобувачів вищої освіти Тернопільського національного педагогічного університету імені Володимира Гнатюка. Тернопіль, 2023. URL: https://tnpu.edu.ua/about/public_inform/upload/2023/Polozhennia_pro_orhanizatsiiu_ta_provedennia_praktyk_studentiv.pdf
5. Чепіль М., Ревть А. Організація наукових досліджень у галузі дошкільної освіти. Дрогобич, Посвіт, 2024. 184 с.
6. Чичук А. Організація співпраці ЗДО з соціальними інституціями та батьками». Берегове: Закарпатський угорський інститут імені Ференца Ракоці II, 2025. URL: <https://kme.org.ua/?dl=721303>

Допоміжна

1. Антонюк В., Бартків О. Формування дослідницький умінь у майбутніх вихователів закладів дошкільної освіти у процесі професійної підготовки. *Acta Paedagogica Volynienses*, Вип. 1, 2025. С. 16-23. URL: <https://evnuir.vnu.edu.ua/bitstream/123456789/28492/1/4587.pdf> doi: <https://doi.org/10.32782/apv/2025.1.2>

2. Атрощенко Т.О. Практична підготовка майбутніх вихователів закладів дошкільної освіти: методичні рекомендації щодо проходження педагогічної практики у ЗДО, асистентської та переддипломної практик здобувачами другого (магістерського) рівня вищої освіти спеціальності 012 «Дошкільна освіта». Ужгород: ДВНЗ «УжНУ», 2022. 31 с. URL: <https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/48743>

3. Березовська Л. Педагогічна практика як засіб формування професійної компетентності майбутніх вихователів. *Перспективи та інновації науки*, 2024. № 12 (46). С. 124–136. URL: <http://perspectives.pp.ua/index.php/pis/article/view/17820/17878>

4. Організація дитячої ігрової діяльності в контексті наступності дошкільної та початкової освіти. Навчально-методичний посібник / за ред. Г. С. Тарасенко. Київ: Видавничий дім «Слово», 2010. 320 с.

5. Переддипломна практика в дошкільних навчальних закладах: метод. рекомендації /С. О. Пасічник. Красноград: ФОП Сирота Т.В., 2016. 32 с. https://blogbysvetlana.blogspot.com/2017/08/blog-post_29.html

6. Педагогічна практика: методичні рекомендації для студентів спеціальності 012 Дошкільна освіта ОС «магістр» денної та заочної форми навчання» / укладач О.М. Добош. Мукачево: МДУ, 2017. 44 с. <http://dspace-msu.edu.ua:8080/bitstream/123456789/1862/1/%D0%9C%D0%B5%D1%82%D0%BE%D0%B4%D0%B8%D1%87%D0%BA%D0%B0%20%D0%94%D0%BE%D0%B1%D0%BE%D1%88.pdf>

7. Теоретичні та методичні засади забезпечення якості освіти дітей раннього та дошкільного віку в умовах воєнного стану : монографія / Артемова Л. В., Жиріков І. А., Луценко І. О., Луценко В. О., Молочко М. В., Рейпольська О. Д., Федоренко С. В.; за заг.ред. Д. О. Рейпольської. ІваноФранківськ: НАІР, 2024. 172 с. URL: <https://lib.iitta.gov.ua/id/eprint/743736/1/%D0%9C%D0%BE%D0%BD%D0%BE%D0%B3%D1%80%D0%B0%D1%84%D1%96%D1%8F%20%28%D1%80%D0%B5%D0%B4.%20%D0%9E.%20%D0%A0%D0%B5%D0%B9%D0%BF%D0%BE%D0%BB%D1%8C%D1%81%D1%8C%D0%BA%D0%B0%29.pdf>

Інформаційні ресурси

1. Базовий компонент дошкільної освіти. URL: https://mon.gov.ua/storage/app/media/rizne/2021/12.01/Pro_novu_redaktsiyu%20Bazovoho%20komponenta%20doshkilnoyi%20osvity.pdf

2. Базовий компонент дошкільної освіти. Нова редакція та поради для організації освітнього процесу. *Практика управління дошкільним закладом*. URL: <https://ezavdnz.mcfr.ua/book?bid=37876>

3. Дошкільна освіта. Листи та накази МОН. URL: <https://osvita.ua/legislation/doshkilna-osvita/>

4. Закон України «Про дошкільну освіту» (2024). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3788-20#Text>

5. Закон України «Про охорону дитинства» (2001). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2402-14#Text>
6. Конвенція про права дитини. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_021#Text
7. Концепція впровадження медіаосвіти в Україні (нова редакція). URL: http://osvita.mediasapiens.ua/mediaprosvita/mediaosvita/kontseptsiya_vprovadzhennya_mediaosviti_v_ukraini_nova_redaktsiya/
8. Концепція освіти дітей раннього та дошкільного віку /Національна академія педагогічних наук України. Київ: ФОП Ференець В.Б., 2020. 44 с. http://tvogovt.zp.ua/sites/default/files/koncepciya_osvity_ditey_rannogo_ta_doshki_lnogo_viku_vid_09_07_2020.pdf
9. «Методичні рекомендації щодо організації взаємодії закладів дошкільної освіти з батьками вихованців». Лист Міністерства освіти і науки України від 11.10.2017 року №1/9-546. URL: <http://www.kharkivosvita.net.ua/document/6400>
10. Освіта переможців: стратегічний план діяльності Міністерства освіти і науки України до 2027 року. URL: <https://mon.gov.ua/static-objects/mon/sites/1/Strateh.plan.diyalnosti.MON.do.2027.roku.pdf>
11. Положення про заклад дошкільної освіти (в редакції постанови Кабінету Міністрів України від 27 січня 2021 р. № 86) URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/305-2003-%D0%BF#n15>
12. Програми розвитку дітей. URL: <https://mon.gov.ua/osvita-2/doshkilna-osvita-2/programi-rozvitku-ditey>
13. Про внесення змін до Положення про заклад дошкільної освіти (Постанова Кабінету Міністрів України № 1022 від 26 вересня 2023 р.). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1022-2023-%D0%BF#Text>
14. Про затвердження професійного стандарту «Вихователь закладу дошкільної освіти». Наказ Міністерства економіки України від 21 жовтня 2021 р. № 755-21. URL: <https://mon.gov.ua/npa/pro-zatverdzhennya-profesijnogo-standartu-vihovatel-zakladu-doshkilnoyi-osviti>
15. Про затвердження професійного стандарту «Керівник (директор) закладу дошкільної освіти». Наказ Міністерства економіки України від 28 вересня 2021 р. № 620-21. URL: <https://mon.gov.ua/npa/pro-zatverdzhennya-profesijnogo-standartu-kerivnik-direktor-zakladu-doshkilnoyi-osviti>
16. Санітарний регламент для дошкільних навчальних закладів. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0563-16#Text>
17. Щодо організації дошкільної освіти дітей у 2025/2026 навчальному році. URL: https://eadmin.expertus.com.ua/storage/attachments/list-mon-shhodo-organizaciyi-doshkilnoyi-osviti-ditei-u-2025-2026-navcalnomu-roci-vid-28082025-117853_au4xwk.pdf